

славѣнски племена живѣли тамъ едни напълно подчинени на Византия, други спазвали извѣстна автономия, трети били федерати на Византия, а четвърти съвсѣмъ независими. Това положение било нарушено, когато възникнали по-сетнѣ българската държава и още по-късно сръбското велико жупанство, които сполучили да отцѣпятъ отъ византийската държава повечето отъ славѣнскитѣ племена. За горѣприведенитѣ разни видове славѣнски поселения въ Византия сж запазени изрични вѣсти въ паметниците. Така, отъ Чудесата на св. Димитрия знаемъ, че въ околността на Солунъ живѣло въ VII в. славѣнското племе друговити, което било подчинено на Солунъ.¹⁾ Отъ Тома Сплѣтски узнаваме, че князетѣ (*duces Sclavorum*) на приадриятическия славѣнски племена плащали данѣкъ на византийския императоръ (*ad imperatorem Constantinopolitanum*).²⁾ Македонскитѣ славѣнски племена сагудати, друговити, бърсяци, тия отъ Вилзѣлица и др. къмъ края на VII в. нападали Солунъ като неприятели на Византия.³⁾ Независими се явяватъ македонски и родопски славѣнски племена и по-късно. Императоръ Константинъ II устроилъ въ 658 г. походъ срѣщу тѣхъ; прѣзъ 688 г. Юстинианъ II направилъ сжщото. Прѣзъ VIII в. тѣ още се държели назависими; срѣщу тѣхъ се билъ въ 758 г. Константинъ Копронимъ.⁴⁾ По-късно прѣзъ 904 г. сагудатитѣ и друговититѣ край Солунъ били полуавтономни и плащали данѣкъ на града Солунъ.⁵⁾ За независимитѣ пелопонески славѣни и за тѣхното много късно подчинение на Византия поменахме отчасти по-горѣ, стр. 6.

Всички изслѣдвачи по прѣселението на славѣнитѣ на Балканския полуостровъ, като иматъ прѣдъ видъ множеството вѣсти на съврѣменниците за гибѣлѣта на дотогавашното население и славѣнскитѣ мѣстни названия, приематъ че старинското население (траки и илири), при заселението на славѣнитѣ, е било съвсѣмъ загинало или останало като рѣдки острови срѣдъ славѣнското море. Колкото обаче се изнасятъ по-нови

¹⁾ Tougard, De l'histoire profane, 190. — Въ нашитѣ документи № 1.

²⁾ Thomas archidiaconus, *Historia Salonitana*. Dig. Rački. Zagrabia 1894, p. 33.

³⁾ Tougard, 118 сл.

⁴⁾ Theoph. Ed. De Boor, 347, 364, 430.

⁵⁾ Срв. по-долу документитѣ, № 5.